

A lap szellemi részét illető közlemények a lap szerkesztőségéhez intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10— K.
Félévre . . . 5— K.
Negyedévre . . . 2-50 K.
Egyes szám ára 20 fill.

GYERGYÓ

A szerkesztésért felelős: Sándory Mihály. Főmunkatárs: Dr. Novák Albert. — Megjelenik vasárnap reggel.

HIRDETMEYNEK DIJA:
1 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 30 fill.

Nyilttér
soronként 50 fillér.

Hirdetéseket a kiadóhivata
vesz fel.

Tisza szózata.

A hónapok óta vergődő, kátyuba rekedt, tehetetlen magyar kormánypolitika segítségkiáltásaira visszhang érkezett. Tisza István gróf, a többség vezére kompromisszumot és koncentrációt ajánlott a nemzeti erők egyesítésére, kompromisszumot a választójogban és az erők olyan összeműködését, a melynek mindenek felett való sikere kedvéért hajlandó ő maga is, pártja is áldozatokat hozni. S természetesen ellenfeleitől is áldozatokat kíván.

Politikában a beszéd rendszerint futóhomok, a melyre nem lehet építeni. A koalíció meg éppen olyan szóhalomra akarta alapozni a jövővért verekedő magyar nép életét, a mely abban a pillanatban omlott szét, a mikor léha ígéretek és félcselekvések habarcsával öntötte le. Tisza Istvánról még leggyűlölködőbb ellenségei sem mondhatták soha, hogy ígéretekben könnyelmű s tettekben megáll a féluton. Egy ígéretésben fukar, megfontoltan beszélő és cselekvő politikus megnyilatkozása a mit mondott: komolyan, becsületesen, hátsó gondolat nélkül helyezkedett Tisza a nemzeti hadsereg egyedül lehetséges álláspontjára, hadat izenvén minden generálisnak, osztráknak, csehnek, a kik a magyar nemzetet a királyával való békés összeműködésben és egyetértésben megzavarni és ezt a legdicsőbb harcól, szenvedő, vérző népet még attól a kevés eredménytől is elűni akarják, a mit önállóságának katonai téren való kiépítése jelent.

Wekerle a képviselőházban és Tisza a munkapárti klubban ugyanazt mondotta: a király a hadseregekérdésben velünk magyarokkal tart, sőt a nemzeti reformok egyenesen Öfelsége kezdésére vezethetők vissza.

Az önálló hadsereg követelésének tehát ebben a parlamentben többsége van. A mai mostoha viszonyok közt csak az a vigasztaló, hogy sok évtizedes átkos pártharc és személyi torzsaikodás után a magyar törvényhozás a nemzeti hadsereg követelését harsogja erőtlenül és elszántan Bécs felé, hűségben királyához és egyetértésben vele.

= Csikvármegye főispánja a f. hó 21-iki törvényhatósági közgyűlésen tartott elnöki megnyitójában kijelentette, hogy a „Gyergyó“ egyik januári számában közölt, Széll József kormánybiztosnak tulajdonított ama kijelentést, miszerint a hadikárok bevallása néhol ildomtalan és szégyenletes volt, a kormánybiztos nem tette meg.

Eltekintve attól, hogy a főispán ur a kormánybiztosi helyreigazítást helytelenül adresszálta, a dolog idáig rendben volna. Mert bár a „Gyergyó“ nem ugyan januárban, hanem múlt évi november 25-iki számában közölte, mint a hadikárosult közönséget érdeklő cikket Dr. T. S.-nek Széll József erdélyi kormánybiztossal folytatott beszélgetését, de ezt a forrás megnevezésével tette. Így hát a helyreigazítást is egyszerűbb lett volna a hír forrásához, a „Csiki Lapok“-hoz intézni.

De hát ez nem lényeges.

Regisztráljuk, hogy a főispáni kijelentés szerint Széll József erdélyrészi kormánybiztos

az „ildomtalan“ és „szégyenletes“ kifejezéseket nem használta; a valótlan közlésért azonban a felelősség Dr. T. S.-t terheli.

De a mód ellen, ahogy a főispán hivatalos kijelentését tette, ama szék iránti kötelességtől, mellyel mindnyájan tartozunk Csikvármegye elnöki székének, a leghatározottabban tiltakoznunk kell. A főispán komoly kijelentésében jónak látta a „Gyergyó“ említésekor megkérdeni: „ismeri tán valaki?“ (A történelmi hűség kedvéért kénytelenek vagyunk beismerni, hogy a főispáni székéből elhangzott smoncat három halk „nem“ honorálta.)

A bejelentés módjából különben arra kell következtetnünk, hogy nem a helyreigazított kitételek irányították a Károlyi-párti főispánt tettében. Inkább a „Gyergyó“ cikkeiben foglalt keserű igazságok hozhatták ki annyira sodrából, hogy megfélekedezék a főispáni szék iránt tartozó komolyságról.

Vármegyei közgyűlés.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 21-én rendes közgyűlést tartott.

A közgyűlés külső képe mutatta, hogy fontos tárgyak kerülnek napirendre, mert a rendes körülmények között elég nagy közgyűlési terem majdnem szűknek bizonyult a szokatlan számban felgyülekezett bizottsági tagok befogadására. Különösen a gyergyói részek törvényhatósági tagjai jelentek meg csekély kivétellel, csaknem teljes számban.

A vármegye főispánja tíz órakor nyitotta meg a gyűlést. Megnyitójában nagyjában ismételte a novemberi közgyűlésen a hadikárokról elmondottakat; ismertette a hadikáregélyező bizottságok működését; kijelentette, hogy ezek a bizottságok működésüket befejezték, a kimutatások a kormánybiztoshoz már felterjesztettek és kilátásba helyezte, hogy a hadikáregélyek már február hó folyamán kifizetésre kerülnek.

A megnyitó után Szász Lajos vármegyei főjegyző póttárgysorozatot jelentett be, mely terjedelmével bátran vetekedhetett a rendes tárgysorozattal.

A szentesített törvények kihirdetése és a virilis névjegyzék bemutatása után sor került az árvaszéki elnök, a kászonalsziki főszolgabíró választására és ezen választások következtében megüresedendő állások betöltésére.

A közgyűlés által kiküldött jelölő bizottság az árvaszéki elnöki állásra dr. Elthes Gyulát és Csiszer Imrét, a kászonalsziki főszolgabírói állásra Gábor Jánost, Eröss Józsefet és Wellman Gézáat jelölte.

Névszerinti szavazással árvaszéki elnöknek megválasztott dr. Elthes Gyula 85 szavazattal a Csiszer Imrére beadott 26 szavazattal szemben. Kászonalsziki főszolgabíró Wellman Géza lett 88 szavazattal, míg Eröss József 24, Gábor János 14 szavazatot esett. Gábor János kászonalsziki szolgabíró ezidőszent orosz hadifogságban van. Nem hisszük, hogy fogságát enyhítené a tudtán és akaratán kívül ért kudarc, melyet a jelölését erőltető főispánnak köszönhet.

A többi állás betöltése közfelkiáltással történt. Árvaszéki elnök Domokos Sándor, vármegyei aljegyző Kovács Árpád, szolgabíró dr. Tamás János, dr. Sipos Lázár és Szemere László lett.

A megválasztott tisztviselők a közgyűlés színe előtt nyomban letették a hivatalos esküt.

A központi választmányban megüresedett helyre dr. Tódor Béla, a közigazgatási bizottságba dr. Balás Elek, Bálint Lajos, Orbán János, Páll Gábor és Szabó György választottak meg.

Majd megválasztotta a közgyűlés a hadi-

segélyek felemelését felülbíró felszólamlás bizottságot.

Hosszabb időt vett igénybe a vármegyei alispán terjedelmes jelentésének felolvasása. A jelentés a vármegye közéletéről számolt be a háboru kitörésétől az 1915. október végéig terjedő időről.

Az alispán jelentése kapcsán a közgyűlés kimondotta, hogy a szolgabírói hivatalok, városok és a községi elöljáróságok kötelesek a közéletéről számadásaikat negyven nap alatt a központhoz betérjeszteni; a betérjesztett számadások alapján és segítségével vizsgáltassanak felül további negyven nap alatt a központ élelmézési számadásai. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a Romániából beszerzett vágómarhákról is részletes jelentés teendő.

A gyermek és csecsemő védelemről szóló rendelet felolvasása alkalmával a közgyűlés tudomásul vette, hogy a rendeletben lefektetett jóléti intézményekben Csikvármegye a legelső között fog részesülni.

Szabó György indítványa Gyergyóvármegye megalakítása tárgyában az állandó választmány javaslata ellenében, mely az indítványt magáévá tette, felszólalásra készítette Ujfalussy Jenő csikszeredai polgármester és Vitos Pál ügyvéd, bizottsági tagokat. Talán felesleges is említenünk, hogy mindkettő az indítvány ellen beszélt, anélkül azonban, hogy Gyergyó elválási törekvését a legkisebb érveléssel is ellensúlyozhatták volna.

A javaslat mellett Szabó György ker. esperes, biz. tag szólalt fel és talpraesett beszédben érvelt az elválás érdekében.

Még Ferenczy István biz. tag szólalt fel a javaslat mellett, eloszlátva a javaslat ellenzőinek vagyoni jogi aggodalmait.

Ezután szavazásra került a sor. Miután az indítványt tevő Szabó György főesperes hozzájárult az állandó választmány határozatához, a közgyűlés óriási többséggel elfogadta az állandó választmány határozatát. A közgyűlés Gyergyó különválásának elhatározását dörgő éljenzéssel fogadta.

Az állandó választmány határozata annyiban tér el Szabó György és társai indítványától, hogy nem teszi magáévá az indítvány indokolását; egyebekben elfogadja azt és pártolólág terjeszti fel a kormányhoz.

Érdekes, egyuttal jellemző tárgya volt a közgyűlésnek a póttárgysorozatnak ama pontja, mely az ellenséges betörés folytán épületeikben károsult lakosság részére 200.000 korona segélyt óhajtott juttatni a magánjavak jövedelméből.

Az állandó választmány javaslata szerint ebből az összegből Csikszereda városnak 150.000, a vármegye összes többi részének 50.000 korona jutott volna. Elismerjük, hogy Csikszereda óriási kárt szenvedett, amennyiben épületeinek egy része tüzvész által megsemmisült; evvel szemben azonban utalnunk kell arra, hogy a gyergyói részekben Gyergyótólgyes község teljesen elpusztult.

Csikszereda evvel az elosztással sem volt megelégedve; a város polgármestere erre vonatkozó felszólalásában keveselte a felajánlott 150.000 koronát. Beszédében kifejtette, hogy a város lakossága részére nem kér támogatást, kéri azonban, hogy a közgyűlés Csikszereda város részére 500.000 koronát szavazzon meg, mely összeget teljes egészében a város csatornázására kívánja fordítani.

A közgyűlés az indítványt 23 szavazattal 14 ellenében elvetette és e pont további elintézésére bizottságot küldött ki.

Ugy a fő-, mint póttárgysorozat többi pontját az állandó választmány határozatai szerint fogadta el a közgyűlés.

A közgyűlés este hat óra után ért véget.

